

feiten en cijfers

maart 2016

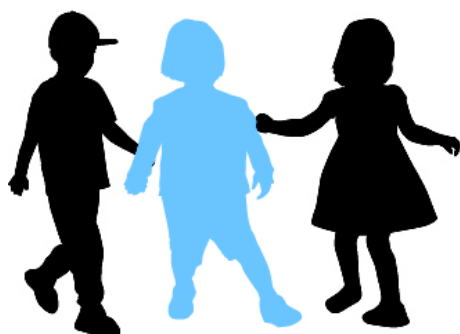
ambitie

Wij streven naar een samenleving waarin alle kinderen en jongeren wonen, leren, recreëren en werken in een gezonde omgeving met aandacht voor een gezonde leefstijl in het algemeen en voor een gezond gewicht in het bijzonder. Een samenleving waarin een gezonde leefstijl de normaalste zaak van de wereld is en een omgeving waarin de gezonde keuze de gemakkelijkste keuze is.

doelstellingen Jongeren Op Gezond Gewicht

- Wij werken aan een gezonde omgeving met structureel aandacht voor gezonde leefstijl in het algemeen en voor een gezond gewicht in het bijzonder, waarmee we tenminste **1 miljoen kinderen en jongeren** bereiken.
- In **75 JOGG-gemeenten** is een stijging te zien van het aantal kinderen en jongeren op gezond gewicht.

resultaten

in 2013 26,3%
kinderen last van
overgewicht

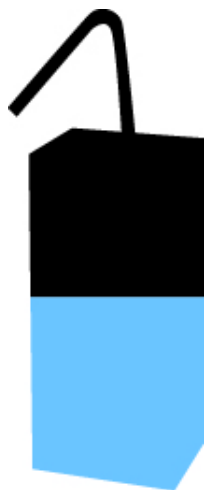
- In postcodegebied 2021 is er een daling van overgewicht onder jongeren te zien van **22% in 2010-2012 naar 13% in 2013-2014**. In postcodegebied 2022 was het percentage overgewicht in **2010-2012 20% tegenover 15% in 2013-2014**. In heel Haarlem is het overgewicht gedaald van 14,9% naar 12,8%.
- In Brunssum zijn de eerste resultaten van de lokale JOGG-aanpak veelbelovend. In het schooljaar 2014/2015 had **20,6 procent** van de 2.000 deelnemende leerlingen overgewicht. Een jaar later is dat percentage gedaald tot **17,2 procent**. Ook de motorische vaardigheden namen toe. Vorig schooljaar had **30 procent** van de kinderen een motorische achterstand. Dat percentage daalde naar **23,3 procent**.
- Na vijf jaar Doe ff Gezond is het overgewicht in **Dordrecht West** gedaald van **41,6%** in 2011 naar **34,4%** in 2015, dat betekent een afname van het percentage overgewicht van **17%** in de periode 2011-2015.
- Mede dankzij de inspanningen van JOGG-Leiden is het percentage jongeren met overgewicht in Leiden de afgelopen jaren gedaald van **12,8% (2012)** naar **11,4% (2014)**. Dit blijkt uit een meting van GGD Hollands Midden. Zij meten jaarlijks een groep basisscholieren van de groepen 2 en 7. Deze cijfers laten zien dat het gemiddelde gewicht van de groepen kinderen de afgelopen jaren is gedaald. Het percentage kinderen met overgewicht is in Leiden **lager dan het landelijk gemiddelde dat ligt op 13% overgewicht en 3% obesitas**.
- JOGG-gemeente Purmerend presenteerde in september 2015 nieuwe resultaten uit JOGG-wijken Overwhere en Wheermolen. In deze wijken is het aandeel **4-, 5- en 10-jarigen met overgewicht in 2014 gedaald** ten opzichte van 2011. Het aandeel 2-jarigen met overgewicht is er gelijk gebleven.
- De laatste drie jaar is vooral ingezet op de leeftijd tot 12 jaar. Omdat er bij 14-jarigen een stijging van het aandeel kinderen met overgewicht te zien is gaat Purmerend zich meer dan voorheen richten op de doelgroep 12+.
- Uit recent trendonderzoek blijkt dat het overgewicht onder Rotterdamse kinderen in heel Rotterdam afneemt. Van de kinderen op Lekker Fit! scholen had in **2012, 28,7%** overgewicht, in **2013** was dit **26,3%**.

jongeren op gezond gewicht

Met het keren van de stijgende overgewichtstrend is een belangrijke stap gezet naar een gezonde en fitte Rotterdamse jeugd.

- Het percentage kinderen in Amsterdam met overgewicht is in 2013 gedaald ten opzichte van voorgaande jaren. In 2011 had 16,8% van de kinderen overgewicht en obesitas, in 2013 is dat nog 15,2%.
- Begin februari 2014 was er in alle Utrechtse JOGG-wijken samen (Overvecht, Kanaleneiland, Noordwest en Hoograven) een lichte verbetering in de overgewicht cijfers zichtbaar. Tussen 2010 en nu is het percentage van 25% gedaald naar 22%.
- Het percentage basisschoolkinderen met overgewicht in Zwolle is gedaald van 12,1 % in 2009 naar 10,6 % in 2012. Dit is de belangrijkste conclusie uit het leefstijlonderzoek CheckKid 2012, waaraan ruim 9.500 kinderen meededen verspreid over 38 basisscholen in Zwolle.

100 ml minder
per dag

Op twee Rotterdamse Lekker Fit! basisscholen dronken in 2013 kinderen 100 ml met suiker gezoete drankjes minder per dag. Dit is het resultaat van de Rotterdamse JOGG-aanpak en zijn watercampagne.

peuters eten
in 2014
meer fruit

- In stadsdeel Nieuw-West in Amsterdam ziet men na een JOGG-pilot van 2 jaar in 2014 dat peuters op de voorschool **meer zijn gaan bewegen, vaker fruit eten en meer water drinken**. Op de basisscholen is vooruitgang geboekt bij het middageten en wordt meer water en minder (ge)zoete drank gedronken. Voor kinderen in de buurt is een programma, gebaseerd op sociale marketing voor buitenspelen ontwikkeld.

landelijke campagnes

DrinkWater

Per 2015 zijn er meer dan 74 JOGG-gemeenten aan de slag gegaan met de aanpak DrinkWater en lokale uitrol van de landelijke campagne.

Net als de JOGG-aanpak krijgt ook DrinkWater in elke gemeente zijn eigen invulling. Jongeren Op Gezond Gewicht faciliteert, ondersteunt en inspireert met goede voorbeelden uit andere gemeenten, kennis en materialen. Scholen, ouders en jongeren worden gestimuleerd zelf met het thema aan de slag te gaan. Dat zorgt voor betrokkenheid bij het thema.

DrinkWater-pakketten gericht op peuters

Jong geleerd, is oud gedaan: Daarom is het belangrijk dat peuters wennen aan de smaak van water, in plaats van aan de smaak van zoete dranken. Om kinderdagverblijven te ondersteunen, verspreiden JOGG-regisseurs op de kinderdagverblijven in hun gemeenten speciale DrinkWater-pakketten. Daarin zitten middelen, zoals drinkbekers en een waterdiploma, waardoor water drinken voor peuters gemakkelijk en aantrekkelijk wordt.

bereik DrinkWater-pakketten

Inmiddels zijn er meer dan 35.000 kinderen met DrinkWater-pakketten bereikt in 58 JOGG-gemeenten.

35.000 kinderen
bereikt met
DrinkWaterpakketten

jongeren op gezond gewicht

overstapservice voor basisscholen

Als water drinken op school de norm zou zijn, zou dat enorm bijdragen aan gezond gewicht onder leerlingen. Jongeren Op Gezond Gewicht daagt alle scholen uit om met behulp van de website www.overopdrinkwater.nl over te stappen op DrinkWater. Het Kenniscentrum helpt scholen te inspireren met voorbeelden, interessante links en praktische informatie. Scholen in JOGG-gemeenten die samen met de JOGG-regisseurs een plan indienen worden beloond met gratis DrinkWater bidons voor de hele school.

Gratis Bewegen

In 2014 zijn 11 gemeenten gestart met de campagne Gratis Bewegen. In 2015 zijn er 9 gemeenten aan de slag met Gratis Bewegen.

Groente... zet je tanden erin!

Op 23 maart 2016 ging de nieuwe themacampagne Groente... zet je tanden erin! Officieel van start tijdens het Kennisfestival 2016.

programma's

De Gezonde School(kantine)

Van de in totaal 821 scholen in JOGG-gemeenten is inmiddels 62% van de VO-scholen en 42% van de MBO-scholen aan de slag met de gezonde schoolkantine. Er is een aantal JOGG-gemeenten die het nog veel beter doen dan het gemiddelde. Zo zit Den Haag bijvoorbeeld op ca. 95% van alle scholen die actief zijn met de gezonde schoolkantine.

Maar er zijn ook kleinere gemeenten die (bijna) een 100% score hebben zoals Zaanstad, Zwijndrecht, Veghel, Roosendaal en Zwolle. In deze gemeenten zijn (bijna) alle VO en MBO scholen aan de slag!

900 sportverenigingen
over op
De Gezonde
Sportkantine

De Gezonde Sportkantine

Aantal verenigingen:

- 900 sportverenigingen zijn geadviseerd en hebben een starterspakket van De Gezonde Sportkantine ontvangen of zijn aan de slag met het programma "Lekker Bezig" van KNVB en Sligro. Zij zijn nu aan

de slag met het stap voor stap creëren van een gezonder aanbod in hun sportkantine.

- Greenco is vanaf maart 2016 officieel supporter van De Gezonde Sportkantine.
- Sligro en KNVB tekenden in maart 2016 de samenwerkingsovereenkomst met Jongeren Op Gezond Gewicht waarbij er samen wordt gewerkt naar een gezonder voedingsaanbod in sport- en schoolkantines.

De Gezonde Werkvloer

We organiseren in JOGG-gemeenten inspiratie bijeenkomsten de gezonde werkvloer om werkgevers en werknemers bewust te maken van het belang tijdig te investeren in gezonde leefstijl en vitaliteit. Dit doen we in samenwerking met onze JOGG-gemeenten en de lokale PPS-partners.

Bereik bedrijven en organisaties tot nu toe: 250. Voor onze aanstaande werknemers, de doelgroep jongeren vanaf 16 jaar is een samenwerking tussen Jongeren op Gezond Gewicht, ministerie van SZW en de MBO-Raad tot stand gebracht. Op het MBO gaan we studenten, hun docenten, praktijkbegeleiders en leerbedrijven inspireren over gezond en veilig werken.

De kick-off vond plaats op het Deltion College in JOGG-gemeente Zwolle waar 900 eerstejaars kennis maakten met het belang van een persoonlijk vitaliteitsbeleid. Hierop volgen drie verdiepende workshops: gezonde leefstijl, psychische en fysieke belasting in januari 2016.

overgewicht en obesitas in Nederland (2014)

De afgelopen decennia is het percentage van mensen met overgewicht sterk toegenomen, zowel bij volwassenen als bij kinderen. Voor volwassenen is de stijging de afgelopen jaren afgevlakt.

(bron: Nationaal Kompas Volksgezondheid, juni 2014).

- Volwassenen (20+): in 2013 had 53% van de mannen en 44% van de vrouwen overgewicht (BMI 25). 11% van de mannen en 13% van de vrouwen had in 2013 obesitas (BMI 30).
- Kinderen en jongeren (2-20 jaar): van alle Nederlandse kinderen en jongeren had 12% in 2013 overgewicht (BMI 25) en 3% obesitas (BMI 30). (Bron CBS, juli 2014).

jongeren op gezond gewicht

het bereik van jongeren op gezond gewicht

100 JOGG-gemeenten: Aa en Hunze, Aalsmeer, Alkmaar, Almere, Alphen aan de Rijn, Amsterdam, Ameland, Apeldoorn, Arnhem, Assen, Bergen Op Zoom, Bonaire, Borger-Odoorn, Breda, Brummen, Brunssum, Coevorden, Cuijk, De Wolden, Delft, Den Bosch, Den Haag, Den Helder, Doetinchem, Dongen, Dordrecht, Elburg, Emmen, Ermelo, Friese Meren, Geldrop-Mierlo, Goeree-Overflakkee, Gouda, Groningen, Haarlem, Haarlemmermeer, Hardenberg, Harderwijk, Harlingen, Hatterem, Heemskerk, Heerhugowaard, Heereveen, Heerlen, Hellevoetsluis, Helmond, Hogeveen, Houten, IJsselstein, Kampen, Katwijk, Kerkrade, Leiden, Leeuwarden, Lochem, Maasgouw, Meppel, Midden-Drenthe, Maastricht, Nijkerk, Noordenveld, Nunspeet, Nuth, Oldebroek, Ommen, Oss, Purmerend, Putten, Rheden, Roermond, Roosendaal, Rotterdam, Saba, Schagen, Schiermonnikoog, Sint Eustatius, Sittard-Geleen, Smalingerland, Stichtse Vecht, Terschelling, Tilburg, Tynaarlo, Tytsjerksteradiel, Uden, Uithoorn, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Veghel, Venlo, Vlaardingen, Vlieland, Voorst, Wageningen, Weststellingswerf, Westervoort, Zaanstad, Zevenaar, Zwijndrecht, en Zwolle. Drenthe is JOGG-provincie.

Kijk voor meer informatie op
jongerenopgezondgewicht.nl
en volg ons op Twitter: @JOGGNL

